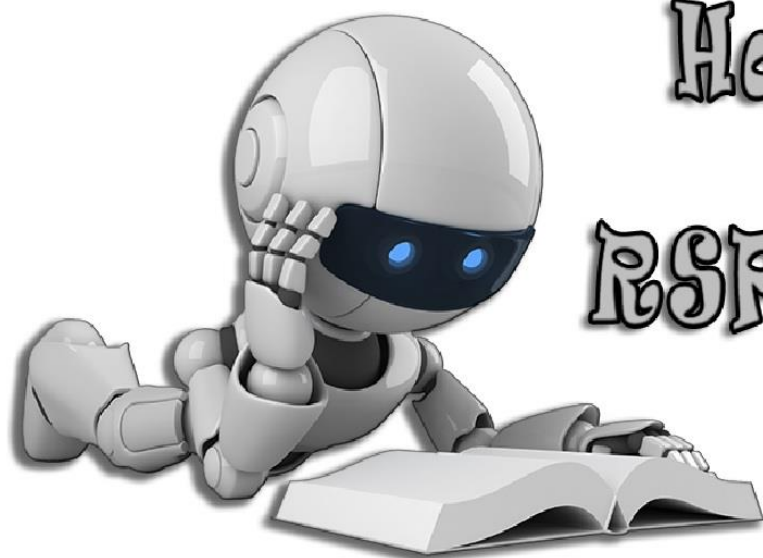

Nechť se výsledky našeho bádání stanou základním kamenem

pro další práci.

X. gimnazija Ivan Supek
Agencija za odgoj i obrazovanje
Liceo Scientifico Statale Seguenza
Gymnázium Pavla Jozefa Šafárika
Střední škola Náhorní
Aquilonis d.o.o.

H4RSP Uvod

Handbook 4 RSP readers

Příručka pro slabé čtenáře
(project no. - 2016-1-HR01-KA201-022159)

Spolufinancováno z programu
Erasmus+ Evropské unie

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

<http://handbook4rspreaders.org/>

X. GIMNAZIJA „IVAN SUPEK“

Agencija za odgoj i obrazovanje
Liceo Scientifico Statale Seguenza
Gymnázium Pavla Jozefa Šafárika
Střední škola Náhorní
Aquilonis d.o.o.

Erasmus+

AGENCY FOR
MOBILITY AND
EU PROGRAMMES

Handbook for reluctant, struggling and poor readers

(project no. - 2016-1-HR01-KA201-022159)

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

1. Úvod

Čtení se během posledních deseti let stalo předmětem zájmu nejen v Evropě. Testy PISA z let 2009 až 2015 odhalily, že velká část mladých studentů opouští vzdělávací proces s nedostatečnými schopnostmi na poli čtenářské gramotnosti. Toto selhání vzdělávacího procesu nevratně ovlivňuje jejich budoucí životy. Nedostatek povědomí o tomto problému mezi politiky a dalšími vlivnými osobami je zakořeněn ve většině evropských států. EU by ráda nastalou situaci začala řešit.

Žijeme v neustále se měnícím světě zahlceném nejrůznějšími druhy textových materiálů a od lidí se očekává, že se v nich dokáží zorientovat a vhodně je užívat. Je obecně známo, že čtenářská gramotnost je ovlivňována sociálním a kulturním prostředím, v němž se člověk pohybuje. Čtenářské schopnosti potřebné pro získání vzdělání, osobnostní i profesionální rozvoj před 20 lety se odlišují od těch dnešních a je velmi pravděpodobné, že za 20 let budou požadavky zase úplně jiné. Cílem vzdělávání už není jen sběr informací a jejich memorování, ale širší využití nabitých znalostí: „I když je vaše profese technicky zaměřená, úspěch leží v umění komunikace, sdílení a využití informací k řešení komplexních úkolů, ve schopnosti přizpůsobit se novým okolnostem a požadavkům, objevovat nové věci, šířit poznání a obohatit lidské vědění a produktivitu“ (Binkley a kol., 2010, s. 1). Schopnost nalézt, pochopit a reflektovat různé informace je nezbytná, pokud chce jedinec uspět ve společnosti. Čtenářská gramotnost není nezbytná pouze pro úspěch v životě profesionálním, ale i v tom osobním (Cunningham a Stanovich, 1998; OECD, 2013a; Smith, Mikulecky, Kibby a Dreher, 2000). Vzdělávací program pro povinnou školní docházku musí tedy směřovat k dosažení základních dovedností pro práci s textem a informací: nalezení, třídění, interpretace, začlenění a hodnocení.

Zvyšující se požadavky na technickou odbornost a orientaci ve světě médií 21. století spolu s nutností pochopení nejrůznějších textů se netýkají pouze vysokoškolsky vzdělaných jedinců, nýbrž úplně všech. Lidé bez těchto schopností postrádají jednu z nejdůležitějších kompetencí pro uspokojení osobních, profesních i ekonomických aspektů života.

PISA 2018 opakovaně zdůrazňuje potřebu změny přístupu k výuce čtení, změny reflektující měnící se definici¹ čtenářské gramotnosti i prostředí občanské společnosti. Nejnovější verze by tedy měla stavět na současném komplexním chápání čtenářské gramotnosti a zabývat se tím, jak si studenti dokáží osvojovat a využívat znalosti v širším kontextu.

Studie PISA definují tento minimální standard jako kompetenční úroveň 2 (z celkového počtu 5 úrovní): Dospívající, kteří dosáhnou první úrovně jsou tedy považováni za slabé čtenáře a ohrožené studenty. V EU stoupl počet těchto studentů z 21,3 % v roce 2000 na 24,1 % v roce 2006, což znamená, že téměř třetina absolventů středních škol nedosáhne na požadovanou minimální úroveň

¹ <https://www.oecd.org/pisa/data/PISA-2018-draft-frameworks.pdf>

Definice čtenářské gramotnosti podle PISA 2018: Čtenářská gramotnost je porozumění, použití, hodnocení, reagování a zaujetí textem za účelem dosažení konkrétních cílů, získávání znalostí, rozvoje lidského potenciálu a účinkování ve společnosti.

X. GIMNAZIJA „IVAN SUPEK“

Agencija za odgoj i obrazovanje
Liceo Scientifico Statale Seguenza
Gymnázium Pavla Jozefa Šafárika
Střední škola Náhorní
Aquilonis d.o.o.

Handbook for reluctant, struggling and poor readers
(project no. - 2016-1-HR01-KA201-022159)
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

znalostí dnešní společnosti a v budoucnu bude čelit z toho plynoucích následků. Z tohoto důvodu spadá zlepšování čtenářské gramotnosti mezi 5 základních bodů ve vzdělávání definovaných Evropskou komisí v plánu Lisabonské strategie: „Do roku 2010 by procento slabých 15letých čtenářů mělo klesnout alespoň o 20 % v porovnání s rokem 2000.“ (Evropská komise 2008: 92).

Tohoto cíle dosud nebylo dosaženo.